

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

15 februari 2000

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Eloi Glorieux, Frans Ramon, Jacques Laverge, Johan Weyts,
Patrick Hostekint en Paul Van Grembergen –**

**betreffende de mensenrechten in Mexico en de toepassing van de democratische clausule
in de bilaterale overeenkomst tussen de Europese Unie en Mexico**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Naar aanleiding van de ratificatie door de Vlaamse regering van de Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds en de Verenigde Mexicaanse Staten anderzijds, is het wenselijk een aantal belangrijke aandachtspunten expliciet te benadrukken.

Socio-economische aspecten

Van de 90 miljoen Mexicanen zijn er 42 miljoen die in armoede leven en 22 miljoen die in extreme armoede leven. De 15 % van de bevolking van Mexico die behoort tot de inheemse bevolking, valt bijna integraal in deze laatste categorie. Zij leeft voornamelijk van de productie van maïs, het basisvoedsel van Mexico.

In 1994 trad het Noord-Amerikaans Vrijhandelsverdrag (NAFTA) in werking. Het onmiddellijke gevolg was dat de Mexicaanse boeren plots zonder overheidssteun vielen en moesten optornen tegen de zwaar geïndustrialiseerde landbouwproductie uit de Verenigde Staten. Het gevolg is dat de kleine boeren massaal stopten om nog maïs voor de markt te produceren en dat Mexico vandaag in stijgende mate maïs dient in te voeren.

Er dient te worden op toegekeken dat de Economische Overeenkomst die in de Kaderovereenkomst met Mexico vervat zit, niet hetzelfde effect zal hebben op de Mexicaanse economie en de reeds sterke polarisatie tussen arm en rijk nog zal vergroten. De economische relaties tussen Mexico en de EU die uit de Overeenkomst inzake economisch partnerschap zullen resorteren, moeten daarom gebaseerd zijn op echt partnerschap, waarbij duurzame socio-economische ontwikkeling in zowel het partnerland als het eigen land centraal staan.

Ecologische aspecten

In tegenstelling tot de economische overeenkomsten, zijn de overeenkomsten inzake de bescherming van het leefmilieu die in het EU-Mexico samenwerkingssakkoord vervat zitten, niet bindend. In Mexico worden bijvoorbeeld nog steeds op grote schaal pesticiden ingevoerd en gecommecia-

liseerd, waarvan het gebruik in Europa en de Verenigde Staten al lang verboden is. Deze schadelijke chemicaliën worden op grote schaal gebruikt in de agrobusiness, waar kinderarbeid veralgemeend is, met alle gevolgen van dien.

Mensenrechten

Talrijke vooraanstaande mensenrechtenorganisaties wijzen er in hun jaarrapporten op dat de mensenrechtensituatie in Mexico er nog steeds op achteruit gaat. Zo bezet Mexico, samen met Tsjaad en Turkije, de eerste plaats op het vlak van gemelde overlijdens tijdens gevangenschap en de derde plaats op het vlak van verdwijningen. Folteringen worden er geregeld toegepast, voornamelijk door de gerechtelijke politie en de laatste jaren ook meer en meer door het leger. Paramilitaire groeperingen worden door de overheid geregeld ingezet om opstandige boeren te onderdrukken. Vooral de arme inheemse bevolkingsgroepen in de meest kwetsbare gebieden, zoals Guerrero, Chiapas en Oaxaca zijn hiervan het slachtoffer.

Een ander belangrijk gegeven is het gebrek aan een onafhankelijk gerechtelijk apparaat. Zo wees de Inter-American Commission on Human Rights op de te nauwe verwevenheid van de uitvoerende en de rechtelijke macht. Samen met de tendens om sociale en politieke conflicten steeds meer te bekampen door de inzet van leger en paramilitaire groepen, leidt dit geregeld tot wantoestanden.

Bij haar bezoek eind 1999 aan Chiapas, verklaarde Mary Robinson, Hoog-Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, zich "zeer bezorgd over de situatie van de mensenrechten in Chiapas".

Drugsbestrijding

Mexico is een belangrijk doorvoerland voor drugs-traffic en is zelf ook producent van grondstoffen voor drugs. Het is belangrijk dat de netwerken, en vooral dan de organisatoren en financiers van deze drugshandel, worden opgerold en voor de rechtbank gebracht worden. De tendens van de Mexicaanse overheid om, onder het mom van drugsbestrijding, zware militaire operaties tegen opstandige arme boerenpopulaties te verrichten, is echter niet van die aard dat ze de echte verantwoordelijken voor de drugshandel zullen stoppen. De verwevenheid van de drugsbaronnen en de voor de overheid opererende paramilitaire groepen wordt

toegedekt en ongemoeid gelaten. Willen we de drugshandel een halt toeroepen, dan moet hieraan snel een einde komen.

Eloi GLORIEUX

Frans RAMON

Jacques LAVERGE

Johan WEYTS

Patrick HOSTEKINT

Paul VAN GREMBERGEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- zich bewust van de noodzaak om, op basis van een wederzijds partnerschap, bij te dragen tot duurzame economische ontwikkeling in zowel Mexico als de eigen regio ;
- gelet op de wil om sommige nefaste sociale en ecologische neveneffecten van vroegere vrijhandelsakkoorden te vermijden ;
- gealarmeerd door het aanhoudende geweld in de deelstaten Chiapas, Guerrero en Oaxaca en de verslechtering van de mensenrechtensituatie in Mexico, zoals blijkt uit de rapporten van internationale mensenrechtenorganisaties die melding maken van een toename van folterpraktijken, illegale gevangennemingen, verdwijningen en clandestiene executies die meestal ongestraft blijven ;
- gelet op de noodzaak om de drugshandel in Mexico beter te bestrijden ;
- gelet op de resolutie betreffende de mensenrechten in de Mexicaanse federale deelstaat Chiapas en de toepassing van de democratische clausule in de bilaterale overeenkomst tussen de Europese Unie en Mexico, aangenomen op 12 april 1999 door de Commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers ;

vraagt de Vlaamse regering

- er tegelijkertijd met de ratificatie van de voorliggende Overeenkomst inzake economisch partnerschap, politieke coördinatie en samenwerking, bij de Mexicaanse overheid op aan te dringen :
- 1° dat er op toegezien wordt dat de economische samenwerking met de EU aan de ganse bevolking ten goede komt en ook bijdraagt aan de duurzame socio-economische ontwik-

keling van vooral de armste en de meest achtergestelde bevolkingsgroepen ;

- 2° dat de bepalingen inzake de bescherming van het leefmilieu, die in het samenwerkingsakkoord voorkomen, strikt worden nageleefd ;
- 3° dat er een gedegen en onafhankelijk onderzoek komt naar de geweldplegingen en de schendingen van mensenrechten in het land en dat de schuldigen door een onpartijdige rechtbank zouden berecht worden ;
- 4° dat de inzet van paramilitaire groepen bij het benaderen van politieke en sociale conflicten beter bestreden wordt ;
- 5° dat hernieuwde inspanningen geleverd worden om de politieke en sociale conflicten in het land op niet-militaire wijze op te lossen, teneinde snel tot een vreedzame oplossing en een duurzame verzoening te komen op basis van eerbiediging van de rechten en de cultuur van de inheemse volken ;
- 6° dat internationale mensenrechtenorganisaties van de Verenigde Naties en niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties in alle vrijheid en openheid over gans het grondgebied van Mexico zouden kunnen werken en dat met de aanbevelingen van deze mensenrechtenorganisaties voor de beleidsbepaling zou worden rekening gehouden ;
- 7° dat de Mexicaanse overheid een efficiënt drugsbestrijdingsbeleid zou voeren, gericht op het ontmaskeren en berechten van de organisatoren en financiers ;
- de Europese Commissie te vragen mechanismen uit te werken voor de bewaking van de naleving van de democratische clausule in de bilaterale overeenkomst EU-Mexico, onder andere door middel van een jaarrapport over de mensenrechten in Mexico, samengesteld op basis van zowel gouvernementele als niet-gouvernementele bronnen ;

- de leden van de Commissie Buitenlandse en Europese Aangelegenheden van het Vlaams Parlement te informeren over de respons van de Mexicaanse overheid op bovenstaande punten.

Eloi GLORIEUX

Frans RAMON

Jacques LAVERGE

Johan WEYTS

Patrick HOSTEKINT

Paul VAN GREMBERGEN
